

PLAN RADA ZELENE ISTRE ZA 2015.

U sastavljanju Plana rada sudjelovali su članovi i članice Upravnog odbora Zelene istre¹

Sadržaj

Uvod	2
Demokratizacija, dobro upravljanje, zaštita javnih i zajedničkih dobara, sudioničko upravljanje (vode, mineralne sirovine, prostorne politike)	4
Okolišna demokracija	6
Gospodarenje otpadom	6
Sastavnice okoliša i zdravlje.....	7
Zeleni telefon.....	7
Suradnja, partnerstva, koalicije, djelovanje na europskoj razini.....	8
Članstvo i organizacijski razvoj.....	9
Financijski plan za 2015.	10

1

Aktivnosti predložene Planom članovi i članice Upravnog odbora Zelene Istre usvojili su na sjednici održanoj 7. Siječnja 2015. Članovi i članice Upravnog odbora svjesni su da se, s obzirom na mnoge *ad hoc* inicijative udruge te na neizvjesnost projektnog načina funkcioniranja i financiranja, neke od planiranih aktivnosti neće ostvariti te da će se ukazati potreba za angažmanom na nekim planom nespificiranih aktivnosti.

Uvod

Zelena Istra 2015. godine obilježava 20 godina postojanja i djelovanja na području zaštite okoliša i prirode, održivog razvoja te okolišne i direktne demokracije. Zbog dugotrajne ekonomske krize djelovanje Zelene Istre postaje potrebnije nego ikad – budući da su i pritisci odnosno podiranje zaštite okoliša, uništavanje prirode, pretjerano korištenje resursa te osiromašivanje zajednica privatizacijom javnih dobara i imovine sve izraženiji. Takva strategija dugoročno nije održiva, ne samo zbog okolišnih već i društvenih posljedica poput isključivanja i osiromašivanja velikog dijela građana. Političke odluke u tom pravcu, za čiju se ishitrenost opravdanje nalazi u krizi, donose se u postupcima koji ne zadovoljavaju ni najniže standarde demokracije.

Opisani se procesi legitimiraju izmjenama propisa pa smo tako smo u proteklih godinu-dvije bili svjedoci brojnih izmjena ili prijedloga izmjena zakona koji su regulirali zaštitu temeljnih sastavnica okoliša – zraka, kopnenih voda, mora, prirode i tla, koje su išle ka smanjivanju njihove zaštite. Tako je ministar Zmajlović prilikom donošenja novog Zakona o zaštiti prirode izjavio da je cilj izmjena ne unapređenje zaštite prirode već «stvaranje pravnog okvira za poboljšanje investicijske klime». A ministar poljoprivrede Jakovina za novi Zakon o šumama tvrdi kako će «izmjene zakona omogućiti izgradnju kampova i golf igrališta koji su prostornim planom predviđeni na šumi i šumskom zemljištu» te kako će se njime «omogućiti izgradnja sadržaja potrebnih za podizanje razine turističke ponude i privlačenja novih investitora». Protekle godine predložene su i izmjene Zakona o pomorskom dobru kojima je otvorena mogućnost ograđivanja pomorskog dobra odnosno isključivanja javnosti iz korištenja pojedinih dijelova pomorskog dobra za potrebe plaža «u funkciji turističkih objekata najviše kategorije». Izmjenama Zakona o strateškim investicijama otvorena je mogućnost proglašenja strateških projekata na pomorskom dobru, čime je omogućena gradnja građevina na pomorskom dobru. U izmjenama tog zakona prepoznali smo podlogu za korupciju, stavljanje investitora „strateških projekata“ u povoljniji položaj od svih ostalih investitora i od građana pojedinaca, ugrožavanje očuvanja naših najvrednijih dobara - poljoprivrednih zemljišta, šuma i pomorskog dobra te okoliša općenito.

Stoga je i u 2015. godini djelovanje Zelene Istre usmjereno na praćenje donošenja i izmjena propisa koji se odnose na zaštitu svih sastavnica okoliša kao i onih koji posredno, poput Zakona o strateškim investicijskim projektima ili Zakona o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika na Jadranu, na njih utječu. Osim donošenja, pratit ćemo i provedbu propisa na području zaštite sastavnica okoliša i sektorskih područja poput gospodarenja otpadom, gospodarenja vodama, prostornih politika i eksploatacije mineralnih sirovina.

Nastojat ćemo biti barijera neodrživim politikama pretjeranog iskorištavanja i privatizaciji javnih dobara te ulagati napore u borbu protiv korupcije u javnoj upravi. I u 2015. godini prioritet će biti na zaštiti javnih dobara te na procesima demokratizacije društva. Javni prostori i usluge moraju biti u funkciji društvenog razvoja na duge staze, pa ćemo nastaviti raditi na osvješćivanju javnosti o negativnim ekonomskim, okolišnim i društvenim posljedicama prodaje javne infrastrukture kao robe za potrebe kratkoročnog saniranja državnih dugova. U tom ćemo cilju nastojati osmišljavati i promicati djelotvornije participativne modele upravljanja javnim dobrima i uslugama.

Nastojat ćemo biti glas građana Istarske županije, Hrvatske, ali i Europe u zaštiti okoliša i promicanju okolišne demokracije. U nekim smo područjima razvili ekspertizu koju ćemo nastaviti koristiti u razvojnoj pomoći zemljama izvan Europske unije.

Organizaciju ćemo nastojati dalje izgrađivati i osnaživati i to povećanjem članstva, uključivanjem volontera u rad organizacije, osnaživanjem profesionalnog tima kroz edukaciju i povezivanje s drugim organizacijama unutar sektora zaštite okoliša ali i međusektorski, naročito na području demokratizacije i brige o javnim dobrima, borbe protiv korupcije, za dobro upravljanje te u razvojnoj pomoći.

U 2015. Zelena Istra će donijeti i novi Statut. Razlog je usklađivanje s odredbama novog Zakona o udrugama, ali i potreba za usklađivanjem s potrebama novog vremena odnosno uloge udruge, budući da je postojeći Statut usvojen prije više od 10 godina. Osim toga, izradit ćemo i novi strateški plan, s obzirom da postojeći obuhvaća razdoblje od 2013. do 2015. Nova dugoročna strategija djelovanja Zelene Istre morat će obuhvatiti nove društvene okolnosti i s njima u skladu utvrditi perspektivu djelovanja, ali i organizacijskog razvoja udruge.

U Puli, 7.1.2015.

Demokratizacija, dobro upravljanje, zaštita javnih i zajedničkih dobara, sudioničko upravljanje

(vode, mineralne sirovine, prostorne politike)

Radi se o području djelovanja udruge koje je u protekloj godini dobilo veliku vidljivost zbog kulminacije višegodišnje kampanje - velikog prosvjednog skupa u svibnju u Puli protiv izmjena GUP-a kojima je **područje poluotoka Muzil** namijenjeno turističkom resortu s golfom ili kampanja provedenih na nacionalnoj razini (prikupljanje potpisa za raspisivanje referenduma protiv monetizacije autoceste) i koje i u budućnosti ima najveću razvojnu perspektivu u udruzi (participativno budžetiranje, Civilna platforma Istre, sudionički modeli upravljanja javnim dobrima na primjerima Muzila ili Društvenog centra Rojc). Razlog je povećani pritisak na resurse zbog produljene ekonomske krize, privatizacija javnih dobara te smanjivanje demokratskih standarda prilikom donošenja odluka. Zelena Istra će u 2015. nastaviti projekte započete prethodne godine, krenuti s realizacijom projekata koji su aplicirani u 2014. ili prije, odnosno aplicirati nove projekte samostalno ili u partnerstvu s drugim organizacijama civilnog društva, ukoliko se ukaže prilika.

S početkom 2015. započeli smo s dvogodišnjim projektom **«Participativno budžetiranje – građani nadziru lokalni proračun»** koji se financira sredstvima EU kroz program IPA 2011, a jedan dio nužnog sufinanciranja osigurat će Ured za udruge Vlade RH. Projekt provodimo s partnerskim organizacijama: Citizens' Foundation iz Reykjavika, IDEM i ja iz Malog Lošinja, Pan iz Karlovca. Suradnici na projektu su GONG i Institut za javne financije te gradske uprave Karlovca, Malog Lošinja i Pule. Osnovni cilj projekta je omogućiti građanima ta tri grada aktivno i informirano sudjelovanje u donošenju i nadzoru gradskih proračuna. Osim toga, projekt uključuje provođenje zagovaračke aktivnosti u smjeru širenja tog modela participacije građana, prvenstveno u naše tri županije, ali i na nacionalnoj razini te osnaživanje kapaciteta organizacija civilnog društva u ostatku Hrvatske za zagovaranje i eventualno provođenje participativnog budžetiranja u svojim sredinama.

Već nekoliko godina zaredom Zelena Istra je nositeljica projekata koje financira Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva, a kojeg zajedno provode udruge s različitih područja djelovanja. Dok je u proteklom periodu naglasak bio na zaštiti prostornih resursa te zagovaranje uključivanja javnosti u odlučivanje o prostornim politikama, ove će se godine fokus proširiti i na druga javna dobra i usluge. U projektu nazvanom **«Sudjelovanjem i društvenom kontrolom do zaštite javnih dobara»** uz Zelenu Istru sudjeluju Pravo na grad iz Zagreba, Kinookus iz Dubrovnika, Filmaktiv iz Rijeke i Ekološka udruga Krka iz Knina. U okviru tog projekta Zelena Istra će provoditi aktivnosti vezane za poluotok Muzil odnosno zagovaranje privremenog korištenja područja i dijela zgrada na tom bivšem vojnom području. Cilj je stavljanje tih prostornih resursa u funkciju zajednice i sprječavanje devastacije koju su doživjele druge napuštene vojne zone u gradu. Planirane aktivnosti su javna događanja s ciljem prezentacije ideje i uključivanja dionika, izrada arhitektonskog snimka zgrada i procjena nužnih ulaganja, izrada ekonomske i financijske analize te prezentacija rezultata na međunarodnoj konferenciji u lipnju na samom Muzilu. Zbog novog pristupa rješavanju problema s neiskorištenom državnom imovinom i prijedloga participativnog upravljanja tim javnim dobrima, ideja je privukla pažnju i dobila podršku i GONG-a, koji je upravo primjer Muzila uzeo za istraživanje mogućnosti primjene novih modela su-upravljanja javnim dobrima te će financirati dio aktivnosti u Puli u tom smislu, te zaklada Heinrich Boell, koja je dala potporu u obliku sufinanciranja dijela opisanih aktivnosti. I GONG i Heinrich Boell Stiftung neće financijsku potporu uplatiti na račun Zelene Istre već će troškove plaćati direktno isporučiteljima usluga.

Ako se ukaže prilika, udruge koje čine neformalnu platformu organizacija iz cijele Hrvatske koja je u proteklih nekoliko godina radila na temama zaštite prostora, javnih dobara i infrastrukture općenito, svoje zagovaračke aktivnosti nastojat će unaprijediti osmišljavanjem i apliciranjem novih zajedničkih projekata.

U partnerstvu s nositeljicom projekta Zelenom akcijom te Art radionicom Lazareti, Multimedijalnim institutom, Pravom na grad i Zelenim Osijekom tijekom 2015. i 2016. provodit ćemo aktivnosti na projektu **«Increasing TRAnsparency in Water and Space Maneagement»**, kojeg financira Europska unija. Cilj projekta je ojačati organizacije civilnog društva za provođenje aktivnosti usmjerene na poboljšanje transparentnosti, dobrog upravljanja i sudjelovanja građana u politikama upravljanja vodnim i prostornim resursima. U okviru projekta Zelena Istra će pratiti izmjene lokalnih politika upravljanja vodnim i prirodnim resursima; organizirati panel diskusije o sudjelovanju javnosti u lokalnim politikama o vodnim i prostornim resursima; organizirati sastanak članica Foruma za prostor u Puli te sudjelovati u drugim aktivnostima čija je organizacija u nadležnosti ostalih partnerskih udruga.

Zelena Istra imala je istaknuto mjesto u formiranju **Saveza udruga Rojca**, odnosno unapređenju prostornih uvjeta i upravljačkih mehanizama **Društvenog centra Rojc** u Puli. Tako će i u 2015. predstavnice Zelene Istre nastavljati obavljati funkcije predsjednice Koordinacije Društvenog centra Rojc, mješovitog javno-civilnog tijela zaduženog za upravljanje Centrom i predsjednice Saveza udruga Rojca. Udruga se aktivno uključila i u osmišljavanje i provedbu aktivnosti koje za cilj imaju stabilizaciju i unapređenje djelovanja SUR-a te unapređenje upravljanja zgradom putem mješovitog javno-civilnog modela, uključivši se i u realizaciju nekoliko projekata: "The Origin of Spaces - innovative practices for sustainable multidisciplinary clusters" (EU Program Erasmus Plus, nositelj «Les Darwiniens» Bordeaux, Francuska); «SURadnjom i znanjem za zajedničko dobro» (Kultura nova, nositelj Savez udruga Rojca); «Making Space for Active Community» (EU IPA, nositelj Savez udruga Operacija grad, Zagreb)

Civilno društvo u Istri slabo je zainteresirano za teme zagovaranja veće transparentnosti i dobrog upravljanja. Grupa OCD-ova je u ljeto 2014. reagirala na politički klijentelizam i netransparentnost prilikom imenovanja upraviteljice Zaklade za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva, kada je putem fingiranog javnog natječaja za to mjesto izabrana stranačka osoba za čije se imenovanje znalo unaprijed – svakodnevna pojava prilikom izbora javnih službenika/ica. Njihov javni angažman na tom slučaju prerastao je u formiranje mreže **„Civilna platforma Istre“** (CPI) koju čini 7 organizacija i i građanskih inicijativa - Labin Art Express, Naš potok iz Pazina, Centar za građanske inicijative iz Poreča te Čarobnjakov šešir, Gradska radionica, Pilula - platforma za teoriju i praksu društvenih promjena i Zelena Istra iz Pule. Članice CPI-a donijele su zajedničku platformu za djelovanje s vizijom života u županiji i državi u kojoj je vladavina prava po načelima dobrog upravljanja (odgovornost, participacija, predvidivost i transparentnost) uporište djelovanja pojedinaca/ki, institucija i političara/ki, u kojima postoji osnaženo, aktivno i odgovorno civilno društvo te prevladava participativna politička kultura odgovornih, solidarnih i zainteresiranih građana/ki. CPI okuplja organizacije i inicijative civilnog društva s područja Istre koje se bave zaštitom ljudskih prava, demokratizacijom, suzbijanjem korupcije i zaštitom javnih resursa, posebno okoliša, razvojem civilnog društva, brigom o djeci i mladima, kulturom i umjetnošću te drugim područjima organiziranog djelovanja. Članice mreže procijenile su da je za potrebe realizacije ciljeva, odnosno vizije platforme nužno prikupiti sredstva za djelovanje te će se u tom cilju angažirati u 2015.

Tijekom 2014. Zelena akcija je u suradnji sa Pravom na grad, Multimedijalnim institutom, Zelenim Osijekom, Art radionicom Lazareti i Zelenom Istrom na natječaj Europske komisije prijavila projekt **“Open and participatory governance of COMMUNal Services and Space (COMMUN-SENSE)”**, koji za cilj ima osnaživanje udruga i građana za borbu protiv korupcije u upravljanju komunalnim uslugama i prostorom. Projekt je prošao prvi evaluacijski korak te u 2015. očekujemo konačni rezultat vrednovanja projekta i početak njegove realizacije.

Nastavit ćemo pratiti izmjene i donošenje novih propisa i strateških dokumenata kojima se regulira zaštita okoliša i prirode, ali i zakonodavstva drugih područja koje može imati značajne učinke na zaštitu okoliša i održivo korištenje resursa.

Okolišna demokracija

Prava koja proizlaze iz **Aarhuške konvencije** ostaju u središtu pažnje i djelovanja Zelene Istre i u 2015. – radi se o pravima na informacije, sudjelovanje i pristup pravosuđu u okolišnim pitanjima, tj. stupovima **okolišne demokracije**. Nastavit ćemo nadzor nad provedbom tih prava u praksi te se direktno uključivati u pojedinim slučajevima, a u slučaju kršenja prava na informiranje i sudjelovanje, koristit ćemo pravo na tužbe pred sudovima. Putem Zelenog telefona informirat ćemo građane o tim pravima, uključivat ćemo se u postupke procjene utjecaja na okoliš ili savjetovati građane o njima, te nastaviti tužbu pred Upravnim sudom u Rijeci koju smo protiv Ministarstva zaštite okoliša u slučaju Rješenja o prihvatljivosti za okoliš kamenoloma u Marčani pokrenuli zajedno s više privatnih tužitelja iz Marčane.

Nastavit ćemo pratiti i sve izmjene propisa koje reguliraju to područje. Nastavit ćemo s održavanjem i nadogradnjom sadržaja na internetskim stranicama udruga <http://aarhus.zelena-istra.hr>.

Gospodarenje otpadom

U području edukacije različitih ciljnih skupina o pravilnom postupanju s otpadom Zelene Istra je stekla veliko iskustvo i ekspertizu, koju su prepoznala komunalna poduzeća pa ćemo i tijekom 2015. surađivati sa 6. Majem d.o.o. iz Umaga i MED EKO d.o.o. iz Medulina u kampanjama za poticanje odvojenog sakupljanja otpada.

U suradnji s Komunalnim poduzećem 6. Maj d.o.o. i uz financijsku potporu Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost nastavljamo s kampanjom **«Izdvoji s(v)e. Fai la differenza»**, u sklopu koje ćemo u 2015. educirati učenike osnovnih i srednjih škola s područja Bujštine o važnosti odvojenog sakupljanja otpada uvođenjem sustava recikliranja unutar svih škola i aktivnim angažiranjem svih dionika u školi i lokalnoj zajednici. Edukacije ćemo provoditi na hrvatskom i talijanskom jeziku. Osim edukacije, provest ćemo međuškolsko natjecanje u prikupljanju starog papira, organizirati putujuću izložbu učeničkih kreativnih radova, sudjelovati u osmišljavanju mini kampanja o odvojenom prikupljanju otpada i recikliranju te izraditi za svaku školu komplet plakata o procesima recikliranja – papira, metala, plastika i stakla.

S komunalnim poduzećem MED EKO, nekadašnjim Albanežom d.o.o., suradnja je uspostavljena prije više godina, a tijekom 2015. razmotrit ćemo mogućnosti suradnje i zajedničke aplikacije projekta na natječaj Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost na području pravilnog odlaganja otpada.

Nastavljamo i s projektom «Reciklirajmo u školi», koji je u 2015. dobio podršku Turističke zajednica Pule, Općine Svetvinčenat i Grada Pule. Ove godine su nam ciljna skupina osnovne škole u Puli, Svetvinčentu, Juršićima i Kanafanaru, a cilj osnaživanje znanja učenika putem natjecanja o selektivnom odvajanju otpada i recikliranju. Iako je osnova projekta kao i do sada natjecanje u sakupljanju starog papira, program smo proširili i na nastavnike i ostale djelatnike škole te članove učeničkih obitelji i susjede. Kroz projekt "Izdvoji s(v)e. Fai la differenza» natjecanje se proširilo i na sve škole Bujštine (Umag, Novigrad, Buje, Grožnjan, Opatalj).

Zeleni telefon

Zeleni telefon ove godine puni 18 godina rada. Radi se o besplatnom servisu za građane, usluzi kojom im pomažemo u rješavanju ili potičemo na rješavanje problema vezanih uz zaštitu okoliša. U 2015., osim redovitih aktivnosti Zelenog telefona, planiramo obnoviti internetsku stranicu Zelenog telefona, aktivno sudjelovati u radu Mreže Zelenih telefona kroz projekt "Partnerstvo za okoliš" u sklopu kojeg ćemo modernizirati djelovanje uvođenjem nove on-line baze podataka. Novost su i mjesečne radio emisije Zelenog telefona na Radio Labinu koje ćemo pokrenuti u tekućoj godini. Rad Zelenog telefona su u 2015. podržali Istarska županija, Gradovi Pula i Rovinj te Općine Medulin, Marčana, Ližnjan i Fažana.

Sastavnice okoliša i zdravlje

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta dodijelilo nam je sredstva za realizaciju projekta **«Kalić – kampanja zaštite lokvi u Istri»** u 2015. godini. Radi se o edukacijsko-istraživačkom projektu na temu zaštite lokvi i slatkovodnih vodenih staništa, te strogo zaštićenih biljnih i životinjskih vrsta koje žive u i oko takvih staništa na području Istarske županije. Partneri u projektu su Javna ustanova "Natura Histrica", Istarsko botaničko društvo, Odred izviđača "Istra" Pula i Osnovna škola Centar Pula. U sklopu projekta održat ćemo edukativne radionice o lokvama, organizirati izlete, organizirati trodnevni istraživački kamp za učenike i osmisliti didaktički materijal - priručnik o lokvama.

Tijekom 2015. godine u suradnji s Istarskom županijom i Zavodom za javno zdravstvo Istarske županije provest ćemo aktivnosti s ciljem **povećanja informiranosti građana Županije o provedbi mjera zaštite i kvalitete zraka**. Zelena Istra će provesti anketu među građanima s područja najugroženijih zbog kakvoće zraka (Labinština i Pula) i na temelju rezultata predložiti poboljšanje načina informiranja građana, poboljšanje postojeće web stranice s podacima o kvaliteti zraka, organizirati javne tribine na području Pule i Labina, osmisliti promotivne materijale, educirati i osvijestiti učenike putem 9 radionica u osnovnim i 4 u srednji školama o mjerama zaštite i kvaliteti zraka u Istarskoj županiji.

Uz potporu Ministarstva zdravlja i Upravnog odjela za zdravstvo i socijalnu skrb Istarske županije u 2015. nastavljamo s provedbom prošlogodišnjeg projekta **«Istarski zeleni pjat 2»**, koji je ostvario dobre rezultate. Radi se o odgojno-obrazovnom projektu o važnosti zdrave prehrane te unapređenja kulture življenja i zdravlja općenito među djecom i mladima. Prvu godinu smo educirali učenike osnovnih škola. U 2015. ćemo u suradnji s partnerima - Zavodom za javno zdravstvo Istarske županije, Medicinskom školom Pula i Strukovnom škola Pula provesti 20 edukativnih radionica za učenike srednjih škola grada Pule o pravilnoj prehrani adolescenata, poremećajima u prehrani i važnosti tjelovježbe; anketiranje učenika srednjih škola Istarske županije o temama kojima se projekt bavi s ciljem dobivanja slike o njihovim prehranbenim i zdravstvenim navikama; osmišljavanje i uređivanje službene internetske stranice projekta; izraditi promotivne letke; organizirati sudjelovanje na Sajmu zdravlja i ljepote; organizirati javne tribine s predstavnicima regionalne i lokalne vlasti te zainteresirane javnosti o problemu nepostojanja školskih kuhinja za učenike srednjih škola te predstaviti analizu odgovora učenika na anketna pitanja.

Suradnja, partnerstva, koalicije, djelovanje na europskoj razini

Svjesni smo da pojedinačni naponi s ciljem utjecanja na okolišne politike ne mogu imati utjecaj poput ujedinjenih napora organizacija civilnog društva te smo davno uspostavili dijalog i **suradnju o okviru nacionalnih mreža okolišnih udruga** (Zeleni forum, Zeleni telefon) i *ad hoc* koalicija za pojedine teme (npr. S.O.S. za Jadran – zajednička kampanja najvećih okolišnih organizacija u Hrvatskoj, kampanja protiv Plomina C na ugljen), ali i **međusektorsku suradnju** na mnogim poljima. Tako je Zelena Istra članica mreža organizacija Hrvatske koje se bave pitanjima prostornih politika i upravljanja javnim dobrima, članica Zagovaračke mreže OCD-a, te članica CROSOL-a, mreže organizacija za razvojnu pomoć. Na lokalnoj razini djelujemo u okviru Saveza udruga Rojca i Civilne platforme Istre. S mnogim aktivnostima u okviru svih navedenih formalnih i neformalnih mreža nastaviti ćemo djelovati i u 2015., nastojeći osigurati snagu potrebnu za vršenje pritiska ka održivijim politikama na različitim razinama donošenja odluka - na nacionalnoj, regionalnoj i europskoj razini. Tijekom 2014. postali smo članica najveće Europske mreže okolišnih organizacija – European Environmental Bureau, u okviru koje ćemo nastaviti pratiti zbivanja na europskoj okolišnoj sceni, prenositi informacije kolegama u Hrvatskoj te davati svoj doprinos aktivnostima mreže. U okviru svih mreža u kojima sudjelujemo usuglašavat ćemo stavove o prioritetima i poželjnim politikama koje će se predlagati nadležnim tijelima na navedenim razinama, podizati ćemo osviještenost javnosti o različitim okolišnim i društvenim problemima, razmjenjivati informacije i prijedloge te zajednički donositi odluke i provoditi aktivnosti.

U suradnji sa Zelenom akcijom, Greenpeaceom, WWF-om, Suncem BIOM-om i Žmergom nastaviti ćemo provoditi **kampanju S.O.S. za Jadran**, koja ima za cilj sprječavanje eksploatacije nafte u Jadranskom moru. Kampanju ćemo pokušati proširiti i na druge države s obalama na Jadranu. Učinci pretjeranog iskorištavanja resursa Jadranskog mora ne zaustavljaju se na granicama država pa su nužni novi oblici suradnje, a njihovo uspostavljanje je jedna od aktivnosti kojima će se tijekom godine baviti Zelena Istra, držeći da jedino makroregionalni pristup problemu planiranja iskorištavanja resursa Jadranskog mora i obala može osigurati njihovu dugoročnu održivost. Poticanje suradnje među organizacijama iz različitih država doprinosi koheziji i smanjivanju razlika među državama članicama te podupire procese integracije zemalja u okruženju s ambicijom pristupanja EU.

Nastavit ćemo **kampanju protiv izgradnje termoelektrane Plomin C** na ugljen u suradnji sa Zelenom akcijom i Greenpeaceom, nastojeći mobilizirati lokalnu javnost u borbi za svoj zdravi okoliš, ukazujući na sve negativne i štetne aspekte to projekta i promičući obnovljive izvore energije.

Zelena Istra će raditi zajedno s članicama mreže **Civilna platforma Istre** kako bi osigurala transparentniju i bolju javnu upravu u Istarskoj županiji te upozoravala na problem političkog klijentelizma i korupcije. Zajedno s ostalima angažirat će se na pronalaženju sredstava potrebnih za rad CPI, te sudjelovati u izradi i izgradnji sadržaja internetskih stranica Uljeb.hr, koja će s kritičke pozicije problematizirati pojavu političkog klijentelizma u Istri.

Od 1. siječnja 2015. godine Zelena Istra sudjeluje kao jedna od 20 partnerskih organizacija u projektu "Financing development and developing finance for European Year of development 2015: A Pan-European campaign to align European investments in developing countries with the post-2015 Millennium Development Goals framework and the EU policies that promote sustainable growth and poverty reduction" kojeg, uz financijsku podršku Europske unije, vodi udruga CEE Bankwatch Network. Ovim se projektom razvojne teme žele približiti građanima novih zemalja članica EU, s ciljem postizanja široke podrške javnosti u raspravama o europskim, odnosno nacionalnim financijskim sredstvima i potrebi njihova ulaganja u razvoj održive energetske infrastrukture te održivo upravljanje prirodnim

resursima. Zelena Istra će tijekom 2015. organizirati izložbu fotografija, javnu tribinu i javnu akciju kako bi građane osvijestila o tome da 25% ugljena u plominske termoelektrane dolazi iz Kolumbije, gdje stvarnu cijenu "jeftinog" energenta plaćaju lokalne zajednice koje zbog iskapanja ugljena trpe probleme poput nedostatka pitke vode, prisilnog raseljavanja i fizičkog nasilja. Tijekom 2015. Zelena Istra će sudjelovati i na partnerskim sastancima i treninzima s ciljem podizanja kapaciteta udruge u svrhu nadzora nad usklađenošću djelovanja nacionalnih i međunarodnih financijskih institucija s Milenijskim razvojnim ciljevima. Projekt će se provoditi tijekom tri godine.

Članstvo i organizacijski razvoj

Treća godina za redom institucionalne podrške Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva bitno je doprinijela stabilizaciji i razvoju udruge. Tako je od 1.1.2015. zaposlena jedna nova osoba u udruzi te sada profesionalni tim udruge čini 6 zaposlenika. Osim povećanja broja, udruga se i u 2015. planira fokusirati na osnaživanje putem međusobne razmjene vještina i znanja zaposlenika, daljnje edukacije profesionalnog tima, kako bi povećala njihove sposobnosti za postizanje ciljeva udruge, ali i komunikacijsku učinkovitost u odnosu na širu javnost i ciljne skupine. Za nova znanja u okviru ugovornih projekata predviđen je angažman stručnjaka iz različitih područja koji će educirati zaposlenike i ciljne skupine.

Komunikaciju s dionicima, ciljnim skupinama i širom javnošću nastaviti ćemo putem mjesečnika Zinfo u kojem objavljujemo informacije o svim aktivnostima Zelene Istre i koji se šalje na preko 400 email adresa većinom u Istarskoj županiji, ali i u cijeloj Hrvatskoj.

Nastavit ćemo s objavljivanjem članaka i informacija na internetskim stranicama udruge www.zelena-istra.hr, zt.zelena-istra.hr, aarhus.zelena-istra.hr i nosisezdravo.org, te koristiti Facebook za distribuciju informacija. Facebook stranica Zelene Istre trenutno ima oko 2000 likeova, a broj je kontinuirano u porastu.

Veću pažnju posvetiti ćemo primanju novih članova u udruhu te razmotriti mogućnost višegodišnje uplate članarine. S obzirom da je članarina samo jednu kunu, virmanska uplata nema smisla pa je razlog neobnavljanja članarine postao i činjenica se zbog uplate članarine član mora doći u udruhu.

Politički učinak

Zelena Istra će i u 2015. biti među vodećim okolišnim organizacijama u zemlji u artikuliranju okolišnih tema koje će se nastojati staviti ili održavati na dnevnom redu politike, poput istraživanja i eksploatacije nafte u Jadranu, privatizacije javnih dobara i usluga ili zagovaranja participativnih oblika upravljanja javnim dobrima i uslugama. Svoje zagovaračke aktivnosti usmjeriti ćemo prema tijelima državne, regionalne i gradske uprave, a na tim ćemo temama graditi partnerstva, koalicije i mreže organizacija civilnog društva kako bismo maksimalizirali učinak.

Održavanje financijske stabilnosti

Povećani broj zaposlenika zahtijeva i više sredstava za «hladni pogon» udruge pa će se, kao i prethodnih godina, svi zaposlenici angažirati na pronalaženju izvora financiranja. Projektna sredstva ostaju i dalje glavni izvor financiranja udruge, a njihov će broj ili ukupni financijski iznos morati biti veći s obzirom da s istekom 2015. ističe i trogodišnja institucionalna potpora Nacionalne zaklade, koja je znatno olakšavala financijsku situaciju. Sredstva će se nastojati prikupiti i prijavom na natječaje za proračunska sredstva te aktivnostima kojima ćemo ostvarivati ciljeve udruge, ali uz naplatu.

FINANCIJSKI PLAN ZELENE ISTRE ZA 2015.

PRIHODI

Tablica 1. Plan prihoda Zelene Istre za 2015.

Vrsta prihoda (po izvorima)	Iznos u kunama
Prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija	860.000,00
Prihodi iz državnog proračuna	275.000,00
Prihodi iz proračuna JRLS (županije, gradova i općina)	71.000,00
Prihodi od ostalih pravnih osoba	348.000,00
Prihodi od transfera partnerskih organizacija (po projektima)	524.000,00
Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	50.000,00
Prihodi od članarina	50,00
Prihodi od kamata i pozitivnih tečajnih razlika	5.000,00
Prihodi od refundacija	1.000,00
UKUPNO PRIHODI	2.134.050,00

Specifikacija planiranih prihoda:

– inozemnih vlada i međunarodnih organizacija – cjelokupni prihod planiran iz projekta "Participativno budžetiranje – građani nadziru lokalni proračun" kojeg financira Europska unija

– državnog proračuna – prihod projekata koji su dobili podršku različitih ministarstava te sredstva Ureda Vlade RH za udruge za potrebe sufinanciranje projekata ugovorenih u okviru programa Europske unije ili od projekata koji će tek biti prijavljeni na natječaje ministarstava tijekom 2015.: 70.000,00 kn projekt «Kalić – kampanja zaštite lokvi u Istri» - donator Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta; 50.000,00 kn za novi projekt koji će se prijaviti na natječaj Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta ili Ministarstva zdravlja; 120.000,00 kn – iznos sufinanciranja Ureda za udruge Vlade RH za projekt Participativno budžetiranje; 35.000,00 kn iznos sufinanciranja Ureda za udruge Vlade RH za projekt «Financing development and developing finance for EYD 2015»

- iz proračuna JRLS – sredstva iz proračuna zatražena od jedinica lokalne i regionalne samouprave u Istri; 50.000,00 kn Istarska županija; 3.000,00 kn Općina Medulin; 6.000,00 kn Grad Pula; 5.000,00 kn Grad Rovinj; 2.000,00 kn Općina Marčana; 5.000,00 kn Općina Ližnjan

- od ostalih pravnih osoba – od Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva primit ćemo 182.500,00 kn u sklopu 3. godine institucionalne potpore i 115.000,00 kn za zajednički projekt 5 OCD-a «Sudjelovanjem i društvenom kontrolom do zaštite javnih dobara»; od Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost 45.830,00 kn projekt «Izdvoji sve / Fai la differenza»; Metis d.d. Pula sufinanciranje projekta "Reciklirajmo u školi" 5.000,00 kn

- od transfera partnerskih organizacija – Zelena Istra sudjeluje u više projekata u svojstvu partnera te će udruge nositelji projekata Zelenu Istru isplatiti sredstva na temelju sporazuma o projektnoj suradnji: «Financing development and developing finance for EYD 2015» 380.000,00 kn (donator EU, nositelj projekta udruga Bankwatch); «Increasing TRAnsparency in Water and Space Management» 129.000,00 kn (donator EU, nositelj udruga Zelena akcija); «SURadnjom i znanjem za zajedničko dobro) 4.400,00 kn (donator EU, nositelj udruga Savez udruga Rojca); «Origin of spaces» 11.000,00 kn (donator EU, nositelj udruga Savez udruga Rojca)

- prihod od prodaje roba i pružanje usluga – projekcija prihoda napravljena je na temelju prodaje promotivnih kutija za otpadni papir, majica, šalica i platnenih torbi Zelene Istre u 2014. u iznosu od 1.700,00 kn te pružanje usluga edukacije različitih ciljnih skupina i promocija pravilnog postupanja s otpadom za komunalna poduzeća 6. maj Umag i MED EKO d.o.o. Medulin

- prihod od članarina – tijekom 2014. u Zelenu Istru se učlanilo 50 novih osoba pa isti prihod od članarina očekujemo i 2015.

- prihodi od kamata i pozitivnih tečajnih razlika – ove prihode udruge čine kamate na sredstva na žiro računu i kamate na oročena depozite na temelju prihoda iz istih izvora u 2014.

- prihodi od refundacija – refundacije se odnose na povrat putnih troškova koje zaposlenicima udruge za sudjelovanje na edukaciji izvan grada isplaćuju organizatori

RASHODI

Tablica 2. Plan rashoda udruge Zelena Istra za 2015.

Ukupno rashodi za plaće i vezane rashode – od toga:	776.607,60
Rashodi za neto plaće, poreze, prireze i doprinose (iz i na plaću)	770.607,60
Rashodi za prigodne nagrade djelatnicima	6.000,00
Ukupno rashodi hladnog pogona – od toga:	84.000,00
Električna energija	5.000,00
Usluge knjigovodstvenog servisa	12.000,00
Uredski potrošni materijal, materijal za održavanje i sitni inventar	12.000,00
Investicijsko održavanje nekretnine	17.500,00
Usluge tekućeg održavanja	5.000,00
Telefonski, internetski i poštanski troškovi	17.000,00
Usluge registracije službenog vozila, osiguranja imovine i osoba	4.000,00

Gorivo za službeni automobil	4.500,00
Bankarske naknade	2.000,00
Troškovi amortizacije	5.000,00
Ukupno rashodi koji nastaju u sklopu aktivnosti projekata: Participativno budžetiranje – građani nadziru lokalni proračun; Sudjelovanjem i društvenom kontrolom do zaštite javnih dobara; Increasing TRAnsparency in Water and Space Management; The Origin of Spaces - innovative practices for sustainable multidisciplinary clusters; SURadnjom i znanjem za zajedničko dobro; Making Space for Active Community; Izdvoji s(v)e. Fai la differenza; Reciklirajmo u školi; Zeleni telefon; Kalić – kampanja zaštite lokvi u Istri; Projekt povećanja informiranosti građana Istarske županije o provedbi mjera zaštite i kvalitete zraka; Istarski zeleni pjat 2; Financing development and developing finance for European Year of development 2015: A Pan- European campaign to align European investments in developing countries with the post-2015 Millenium Development Goals framework and the EU policies that promote sustainable growth and poverty reduction	
UKUPNO RASHODI	2.134.780,00

Tablica 3. Usporedba očekivanih prihoda i rashoda s onima iz prethodnih godina

	2015.	2014.	2013.
Ukupno prihodi	2.134.780,00	926.347,60	1.422.799,76
Ukupno rashodi	2.134.780,00	1.151.862,79	1.153.769,14

Očekivani prihodi u 2015. bit će veći od onih ostvarenih u 2014. za otprilike 130,45%, a od onih ostvarenih u 2013. godini za otprilike 50,04%.

Očekivani rashodi u 2015. bit će veći od onih ostvarenih u 2014. za otprilike 85,33%, a od onih ostvarenih u 2013. godini za otprilike 85,03%.